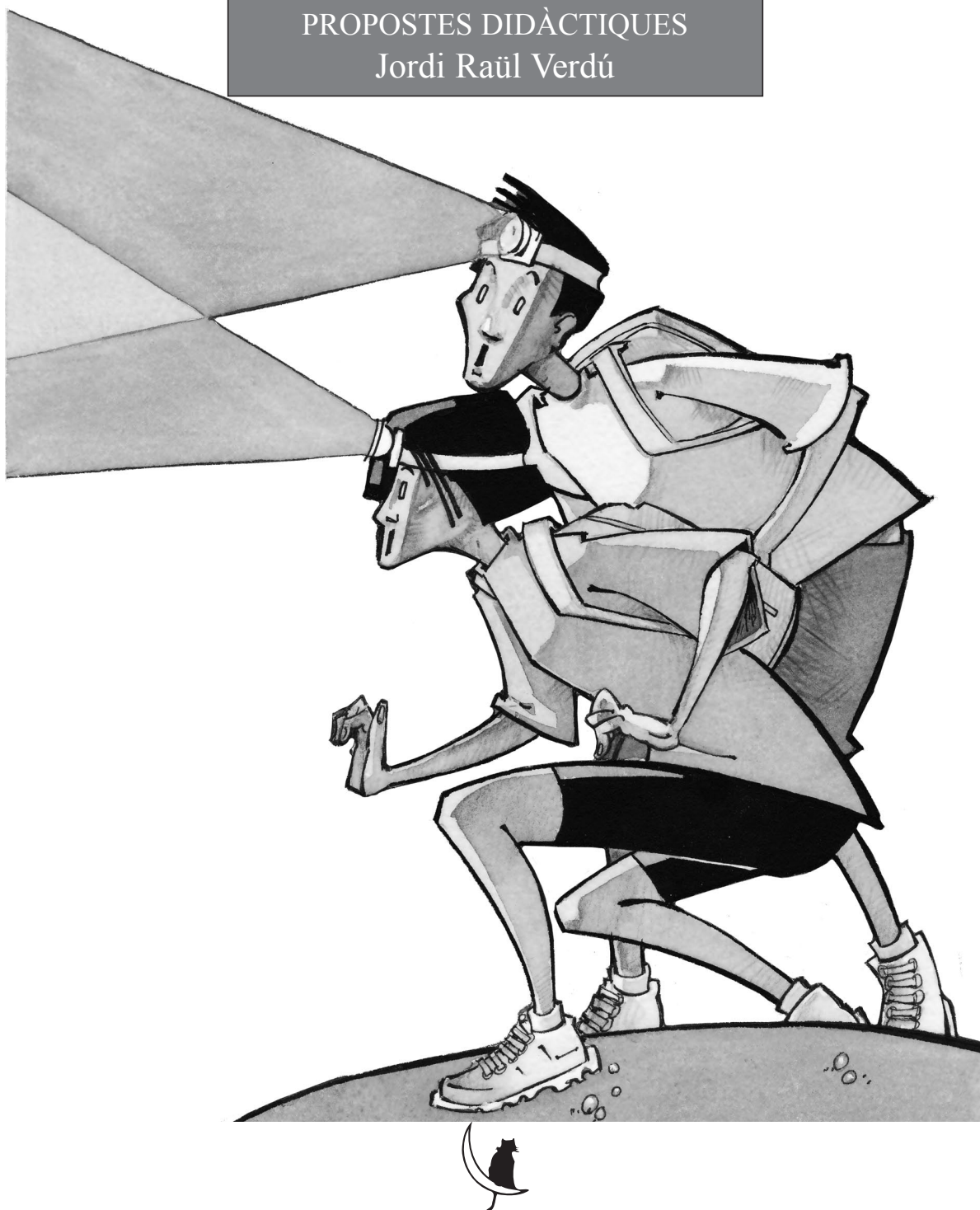

LES ENTRANYES DEL MONTGÓ

PROPOSTES DIDÀCTIQUES
Jordi Raül Verdú

© 2012 Jordi Raül Verdú
Il·lustracions d'Antoni Laveda
130x190 mm., 80 pàgines
Enquadernació en rústica

© 2012 Edicions del Bullent, SL
De la Taronja, 16 - 46210 Picanya ☎ 961 590 883
info@bullent.net

Les presents propostes didàctiques pretenen ser un complement de la lectura que acabes de fer, amb la intenció que t'ho passes bé al temps que aprens i repasses o recordes el que has llegit.

Espere que després d'haver conegut Laia, Arnau i Aneris t'agafen ganes de viure alguna aventura com la d'ells i t'aventures per alguna de les nombrosos muntanyes del nostre ric i variat territori valencià, quina d'elles més bonica que l'altra.

1. SOPA MUNTANYERA

En la següent sopa de lletres trobaràs huit muntanyes, la majoria de les quals, per no dir totes, podràs veure des del cim del Montgó.

C	I	P	M	N	E	B	P	E
U	L	U	O	E	S	O	E	B
O	A	I	N	R	E	B	N	E
N	E	G	D	E	R	A	Y	N
A	Z	C	U	V	R	I	A	I
M	I	A	B	N	E	G	L	C
J	B	M	E	O	L	U	D	A
E	T	P	R	B	L	A	I	D
A	N	A	T	I	A	W	F	E
P	O	N	O	T	X	U	A	L
R	D	A	T	R	A	M	C	L

1) Serrella	2) Bèrnia
3) Puig Campana	4) Mondúber
5) Penyal d'Ifac	6) Aitana
7) Ponotx	8) Benicadell

2. PARAULA OBLIDADA

A les frases fetes següents els falta una paraula al final. No hi ha manera de recordar-me'n d'ella. Per què no em dones un colp de mà i m'ajudes a trobar-la?

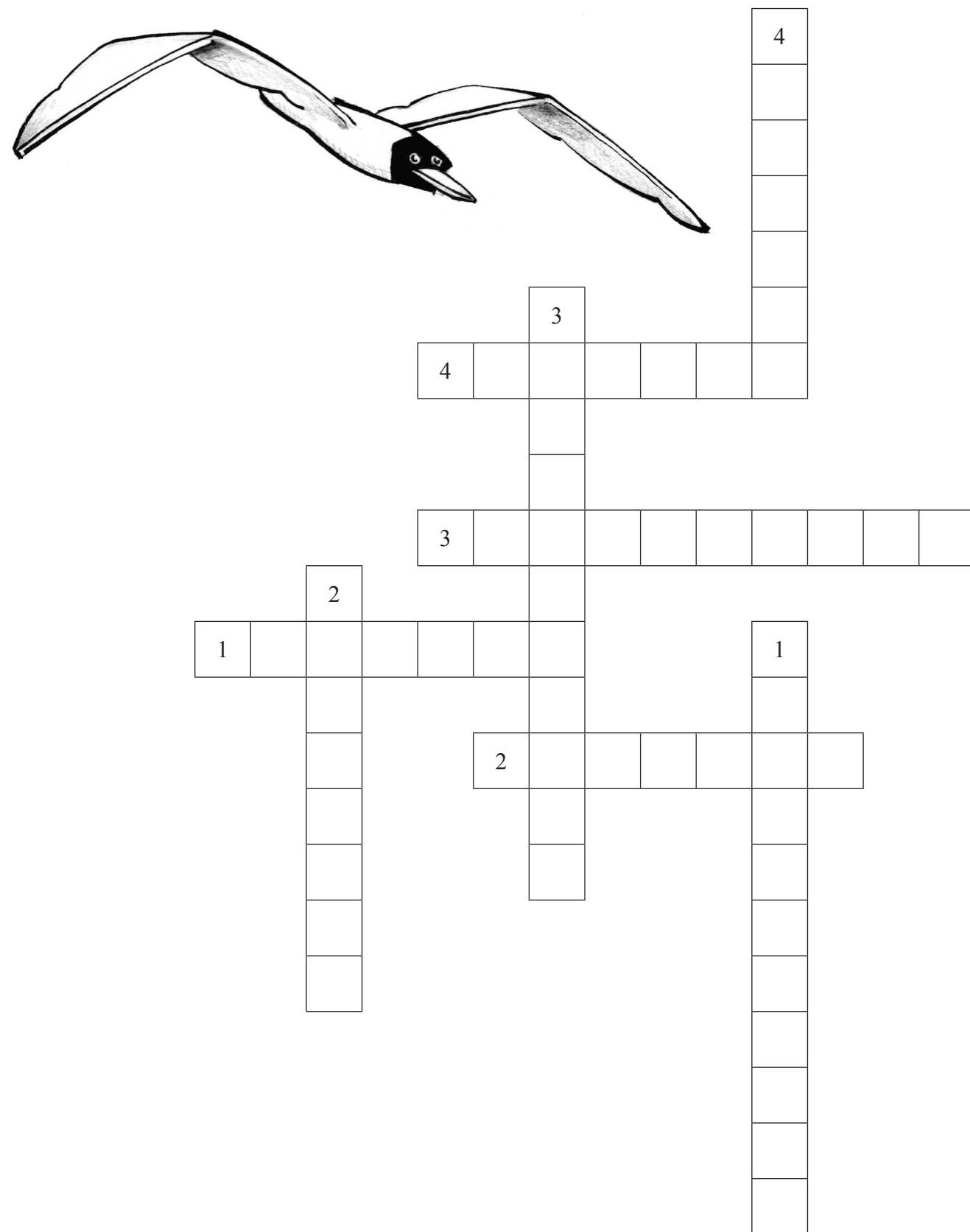
[llapassa, orinal, cul, Amaro, mona, ginesta, alenes, petxina, dolç, llarg]

1. Tan original com un	
2. Xarres més que	
3. Com més sucre, més	
4. Els valents cauen de	
5. Agafar-se com una	
6. Valenta com una	
7. Quedar-se més ample que	
8. Marejada com una	
9. Fer cara de	
10. Passar les de sant	

3. MOTS ENCREUATS D'ANIMALS

En els següents mots encreuats trobaràs els noms de la majoria dels animals que apareixen al llarg del conte. Fins i tot, en trobaràs algun que fa referència a la toponímia d'algun paratge. A veure si eres tan audaç com els protagonistes d'aquesta història i pots fer-te amb ells. Segur que sí! Ànim!

Horitzontal

1. Protagonista dolent del conte.
2. Rapinyaire que li dóna nom a una penya.
3. Insecte multicolor de vida molt curta.
4. Blanca, amb potes llargues i peludes.

Vertical

1. Laia li fa l'efecte de ser-ho pel fet d'estar davall terra.
2. A la tardor es reuneix als fils de la llum abans d'emigrar.
3. Caça, durant les nits, grans quantitats d'insectes, i viu a les coves.
4. Sembla una oreneta, però és més ràpida i d'un color més amorronit.

4. A LA RECERCA DE LA LLACUNA TURQUESA

T'anime a que vages a la costanera població de Dènia, als peus del Montgó, a buscar la cova Tallada. És una antiga cantera, que es troba excavada en un penya-segat que hi ha pròxim al cap de sant Antoni, al peu mateix de la costa. S'hi accedeix per una senda que naix prop de la torre del Gerro, i que bordeja la línia costanera a través d'algun que altre barranc.

És el lloc on l'autor es va inspirar per situar la llacuna Turquesa. No m'estranya, quan hi vages segur que t'enamora tant com li va passar a ell la primera vegada que la va visitar. És un indret que quan hi entres les seues grans dimensions de vora 40 m d'altura et captiven i la seua vista t'encisa. T'incite a que no et pergues un espectacle tan meravellós. No tinc cap dubte que t'encantarà.

5. ANEM D'EXCURSIÓ

Seguint les passes de Laia i Arnau, segur que t'agradaria visitar algun dia el parc natural del Montgó i fer cim, conforme van planejar ells. T'aconselle que hi vages sempre acompanyat i que no te n'ixques mai del sender, t'ho passaràs millor i serà més segur. No oblidis aprovisionar-te d'aigua i procura anar quan més matí millor, evitant així les hores més fortes de calor, especialment a l'estiu.

Gaudeix del paisatge i de la seua vegetació, olora les plantes medicinals mentre escoltes la veu dels animals i deixa't embriagar per la puresa de l'aire regnant. Totes aquestes sensacions i experiències no solem apreciar-les o viure-les des dels pobles o les ciutats que habitem.

No estaria de més que portares uns prismàtics per a quan arribes dalt. La panoràmica de 360° et meravellarà tant que et deixarà bocabadat. El vent de la cresta t'acompanyarà en tot moment, i quan mires cap a l'horitzó marítim –i el temps ho permeta– podràs veure, en la llunyania, algunes illes Balears. Moltes vegades contemplaràs també, sobre la superfície de l'aigua, ratlles amples griseses, com si foren camins. Els haurà fet el congre? Seran d'Aneris?

Quan arribes a casa ja veuràs què relaxat estàs, quina fam tens i, sobretot, quines ganes de tornar-hi t'entren. El record de la teua vivència a la muntanya sempre romandrà viu, no l'oblidaràs mai.

6. DIBUIXA I PINTA

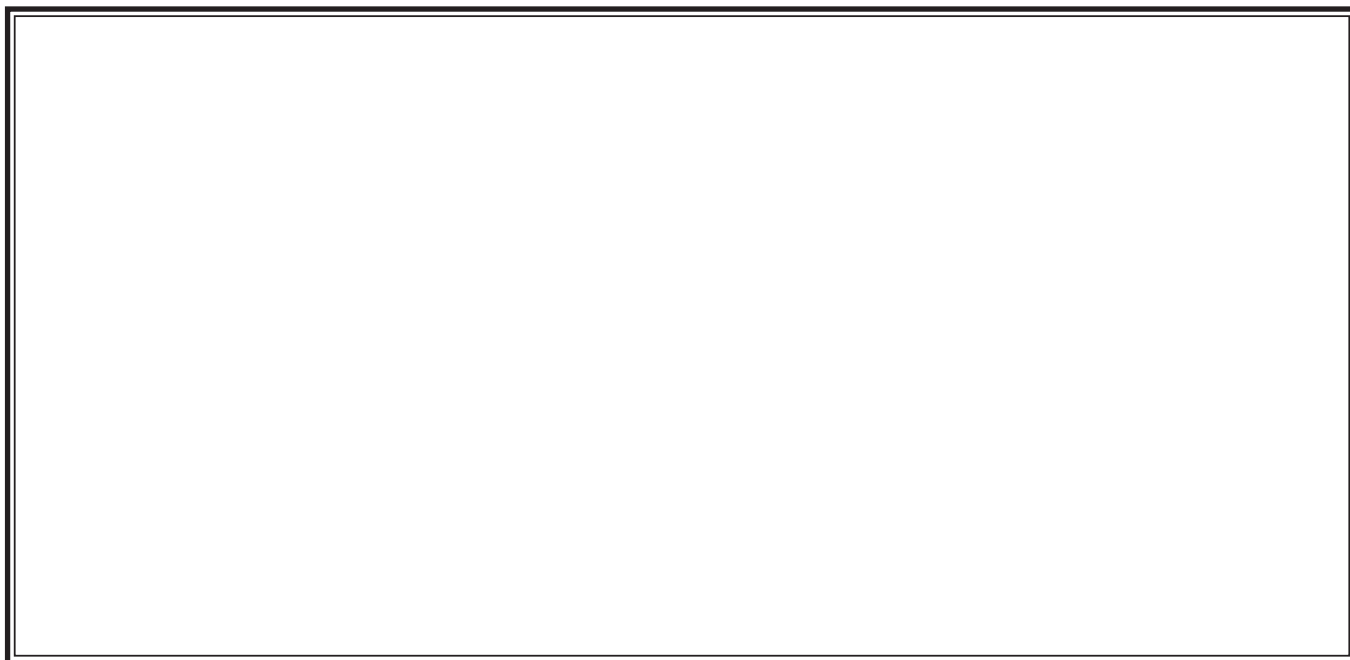
Tant si visites la cova Tallada com si pugues al cim del Montgó, el paisatge que hi veuràs et seduirà, no en tinc cap dubte. T'anime a que tries una de les tantes imatges de les que hauràs retés en la

memòria i la dibuixes. Si en acabant et ve de gust, pinta-la i afegis-te-hi tu també, si no ho has fet, com un element més del paisatge.

Si t'ha agradat el que acabes de fer, puc suggerir-te, per a una altra ocasió, que dibuixes la muntanya del Montgó i als seus peus, en un extrem, la cova Tallada. Pots, a més, marcar el traçat del recorregut que t'imagines van fer pel seu interior Laia i Arnau i dibuixar-hi tot allò que es van trobar fins eixir a la mar. Alerta amb el congre, no el pintes massa real, per si de cas.

7. ENDEVINALLES ANIMATOPONÍMIQUES

¿Series capaç de saber les respostes d'aquestes endevinalles corresponents a noms d'animals o de topònims (noms de muntanyes i d'illes, en aquest cas) que encara no s'han esmentat en cap de les activitats anteriors, i que apareixen al conte?

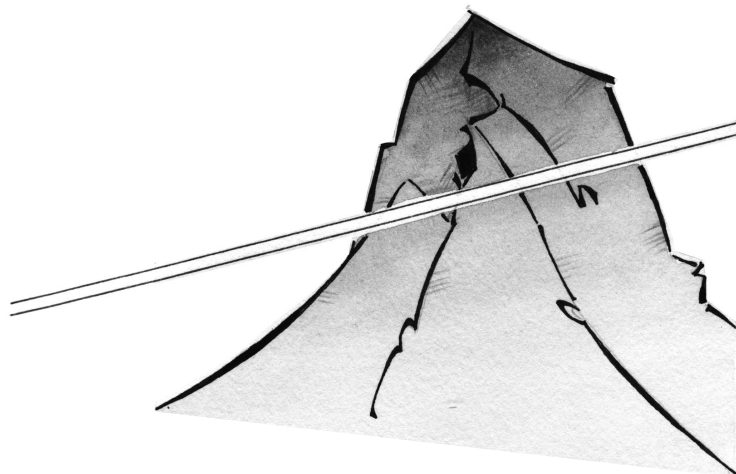
Com la finalitat d'aquesta activitat és, fonamentalment, que aprengues com es fan les endevinalles, t'anime a que te n'inventes tu també unes quantes. El tema és lliure: els teus companys de classe, esports, jocs, títols de pel·lícules, països...

Ja veuràs que fàcil et resultarà i, sobretot, que divertit ho trobaràs.

*Sóc una comarca i una muntanya al mateix temps,
amb vistes a la mar, si ho permet el temps.
Tinc un circ on no hi ha pallassos,
i un vista des del cim per a caure's de nassos.*

*Visc als rius, amb aigua dolça i fresca,
on alguns practiquen el bany i altres la pesca.
Sóc molt escorredís i m'agrada amagar-me
perquè a la gent li encanta menjar-me.*

*Sempre em situaràs prop de la mar,
el meu lloc preferit per buscar menjar.
Prop dels ports, barques i pescadors em trobaràs,
caminant, volant o nadant, fixa't i em veuràs.*

*Quan l'estret de Gibraltar es va obrir,
els peus de les meues muntanyes es van cobrir.
Des del cim del Montgó el meu arxipèlag pots ataïllar,
encara que estiga lluny, si el dia és ras i clar.*

8. I LA HISTÒRIA CONTINUA...

Estic segur que ets capaç d'enginyar-te-les per canviar l'argument del conte, per incloure algun personatge més i, sobretot, per continuar la narració, donant solta a la teua imaginació.

Què t'agradaria que passara que no ha passat? Què hagueres fet tu si hagueres sigut Laia o Arnau? On aniries i què faries si fores com Aneris? Quin altre títol li posaries al conte? T'agradaria afegir algun personatge més?

Inventa't la teua pròpia història i escriu-la. Intenta-ho i veuràs com si et capfiques dins d'ella la teua imaginació es desbordarà. Segur que et quedaràs sorprès de veure que tu també pots ser escriptor. Jo no en tinc cap dubte.

9. DEBAT INCENDIARI

El Montgó ha sigut una muntanya que l'han cremada centenars i centenars de vegades. Els motius de tal brutal i criminal atemptat han sigut molts: interessos urbanístics, venda de fusta, vedats de caça, pasturatge del ramat, piròmans, llamps, calor excessiu, negligències, focs mal apagats...

Et propose que faces un debat amb els teus amics, familiars o companys de classe i que intentes esbrinar per què es cremen els boscos, qui els crema i amb quina finalitat. Analitza també quines conseqüències tenen els incendis forestals, què es pot fer per evitar-los i què creus que passarà en el futur, quan tu sigues vellet o ho siguen els teus fills.

Pot ser no ho sàpigues amb certesa, però segur que t'ho pots imaginar. No tinc cap dubte que ets conscient que pots canviar el teu entorn, cuidar-lo, maltractar-lo o millorar-lo. De tu i de gent com tu depèn que el dia de demà estiga més net o contaminat, es veja més bonic o deteriorat, o que siga més natural o artificial.

SOLUCIONS

1. SOPA MUNTANYERA

C	I	P	M	N	E	B	P	E
U	L	U	O	E	S	O	E	B
O	A	I	N	R	E	B	N	E
N	E	G	D	E	R	A	Y	N
A	Z	C	U	V	R	I	A	I
M	I	A	B	N	E	G	L	C
J	B	M	E	O	L	U	D	A
E	T	P	R	B	L	A	I	D
A	N	A	T	I	A	W	F	E
P	O	N	O	T	X	U	A	L
R	D	A	T	R	A	M	C	L

2. PARAULA OBLIDADA

1. Tan original com un	<i>orinal</i>
2. Xarres més que	<i>alenes</i>
3. Com més sucre, més	<i>dolç</i>
4. Els valents cauen de	<i>cul</i>
5. Agafar-se com una	<i>llapassa</i>
6. Valenta com una	<i>ginesta</i>
7. Quedar-se més ample que	<i>llarg</i>
8. Marejada com una	<i>mona</i>
9. Fer cara de	<i>petxina</i>
10. Passar les de sant	<i>Amaro</i>

